

Refereepalvelu tutuksi

Miten verkko-oppimateriaaleja arvioidaan, ja miten arvioijaksi ja arvioitavaksi pääsee?

Annikka Nurkka ja Marja Talikka 11.3.2009

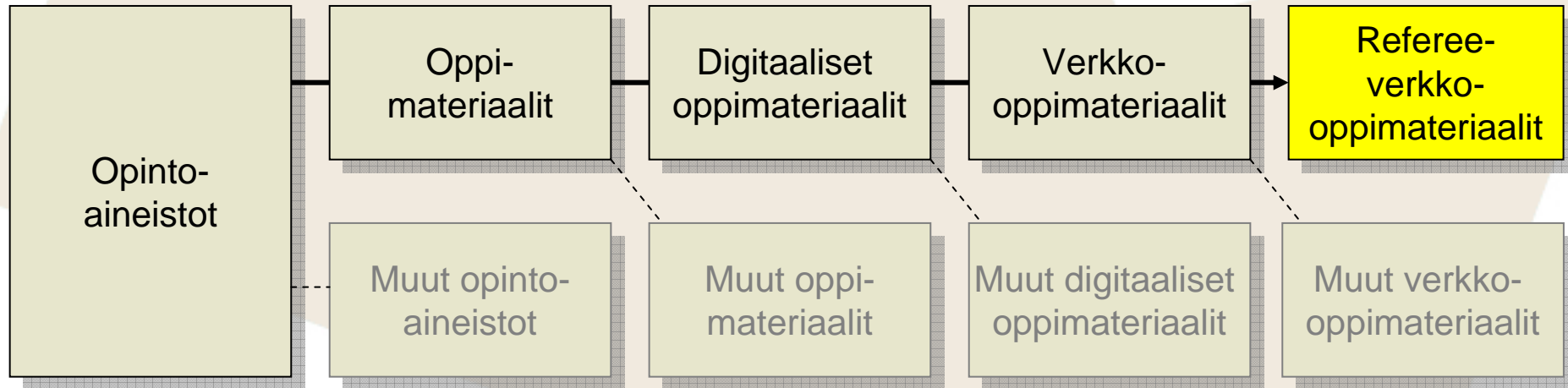
Aikataulu

9.00-9.30	Tervetuloa ja referee-palvelun esittely
9.30-10.00	Arviointikriteerit ja arviointiprosessikokemuksia
10.00-10.30	Arviointiharjoitus
10.30-11.00	Keskustelua ja kysymyksiä

Refereepalveluhanke 2007-2008

- Verkko-oppimateriaalin laadunarviointipalvelun kehittäminen kansallisessa virtuaaliyliopistotoiminnassa
 - strategisena tavoitteena on ollut verkko-oppimateriaalin yhteiskäyttöisyyden lisääminen
- Refereepalveluhankkeen toimijat: LUT, TTY, OY, JoY ja SVY
- Hankkeessa suunniteltiin:
 - verkko-oppimateriaalin arviointikriteerit
 - arvioinnin toimintamalli
 - refereepalvelu.fi → palvelu on nyt SVYPA:n ylläpidossa

Laadunarvioinnin saaneet verkko-oppimateriaalit opintoaineistojen kentässä

Refereearvioinnin roolit

- Verkko-oppimateriaalin tuottaja
 - ilmoittaa verkko-oppimateriaalin arvioitavaksi refereepalvelussa
 - saa arviointipalautteen (pisteet, tähdet ja kuvauksen) ja hyödyntää sitä materiaalinsa kehittämisessä
- Refereetoimittaja
 - etsii materiaalille sopivan arviointiryhmän sekä arviointiryhmälle vetäjän
 - tuottaa arviointiryhmän tuottaman arviointitiedon refereepalveluun
- Verkko-oppimateriaalin arvioija
 - Arvioija tuo oman asiantuntijuutensa ja työpanoksensa arviointiryhmään, vastaa omasta osuudestaan arvioinnissa
 - Vastaa oman arviointialueensa (yhteiskäytön, sisällöllinen, pedagoginen, välineellinen) arvioinnista: tekee muistiinpanoja arvioidessaan, kirjaa omat kommenttinsa ylös ja antaa arviointipisteet
 - Osallistuu muiden arviointialueiden arviointiin (kommentointi, keskustelut)

Arvioinnin hyödyt

- Verkko-oppimateriaalin tuottajalle laadunvarmistusmenettely tarjoaa mahdollisuuden meritoitumiseen akateemisella uralla
- Tuottaja saa välineitä ja näkökulmia verkko-oppimateriaalin edelleen kehittämiseen
- Verkko-oppimateriaalien käyttäjälle menettely tarjoaa tietoa arvioiduista verkko-oppimateriaaleista ja niiden laatuasosta
- Verkko-oppimateriaalien arvioitsijoille menettely tarjoaa myös mahdollisuuden näkyvyyteen/meritoitumiseen
- Menettely voidaan sisällyttää osaksi organisaatioiden laadunhallintajärjestelmää

www.refereepalvelu.fi -palvelu on:

- **Sähköinen asiointipolku arvioinnin tilaajalle**
 - Aineiston tuottaja voi ilmoittaa verkko-oppimateriaalin arvioitavaksi refereepalvelussa
 - Arvioinnin tilannut saa kaksi tilanneviestiä [viesti 1: 'arviointi aloitettu', viesti 2: 'arviointi valmistunut'] sekä lopuksi arviointiraportin [pisteet, tähdet ja tekstikuvaus]
- **Projektinhallintaympäristö refereetoimittajalle ja arvioijille**
 - Palveluun sisältyy arviointitilausten hallinta
 - Arviointitilausten statustieto < saapuneet / arviointiin otetut / valistuneet > arvioinnit.
 - Arvioijatietokanta
 - Sopivan asiantuntemuksen haku, karttuva tieto tehdyistä arvioinneista, tiedotukset a-verkostolle
 - Sopimushallinta, lomakehallinta
 - Toimeksiannot ja aikataulut sekä arviointilomakkeet joista koostetaan julkaistava raportti.
- **Tieto- ja hakupalvelu opiskelijoille ja opettajille**
 - Opiskelija: tukea opintojen sisällön suunnitteluun, referoitujen oppimateriaalien haku
 - Opettaja: näkyvyyttä omalle oppimateriaalille, laadukkaiden aineistojen haku, foorumi kehittäville keskusteluille referoitujen aineistojen sovellettavuudesta ja kehittämisideoista

Arviointikriteerit 1/2

- Arviointikriteerit on muokattu esiselvityksen, kevään 2007 esipilotoinnin ja syksyn 2007 pilotoinnin pohjalta
- Esiselvityksessä vertailtiin 6 eri arviointitapaa -> alustava kriteeristö
- Alustavaa kriteeristöä testattiin yhdellä verkko-oppimateriaalilla esipilotoinnissa
- Arviointikriteerien kehittämisen periaatteet:
 - Helppokäyttöisyys
 - Kattavuus
 - Keveys

Arviointikriteerit 2/2

- 4 kriteeriluokkaa:
 - yhteiskäyttöisyyden kriteerit
 - pedagogiset kriteerit
 - sisällölliset kriteerit
 - välineelliset kriteerit
- Verkko-oppimateriaalia tarkastellaan kriteeriluokittain kriteerikohtaisesti
- Jokaisen kriteeriluokan alla on 2-3 kriteeriä, jotka huomioidaan arvioinnissa
- Kriteereitä arvioidaan ohjeen mukaan joko 0,25, 0,50 tai 1 pisteen tarkkuudella
- Jokaisesta kriteeriluokasta annetaan kokonaispisteet 0-7 p.

Yhteiskäyttöisyyden kriteerit

1.1 Saavutettavuus

- A. Käytön vakaus
- B. Käytön avoimuus
- C. Käyttöoikeuksien kuvaaminen

1.2 Kuvaustieto

- A. Kuvaustietojen löydettävyys
- B. Metatiedot

1.3 Siirrettävyys

- A. Käytettävyys toisessa opetuskontekstissa
- B. Ohjeistus toiselle opettajalle

Pedagogiset kriteerit

2.1 Oppimistavoitteet

- A. Oppimistavoitteiden kuvaaminen
- B. Oppimistavoitteiden ja verkko-oppimateriaalin vastaavuus

2.2 Kohderyhmä

- A. Kohderyhmän kuvaaminen
- B. Kohderyhmän huomioiminen

2.3 Oppimisen tukeminen

- A. Opiskeluprosessin ohjaavuus
- B. Oppimisen mielekkyys

Sisällölliset kriteerit

3.1 Relevanssi

- A. Sisällön sopivuus

3.2 Asiasisällön luotettavuus ja ajantasaisuus

- A. Tekijätiedot
- B. Lähteiden käyttö
- C. Luotettavuus
- D. Ajantasaisuus

3.3 Sisällön esitystavan selkeys ja monipuolisuus

- A. Sisällön selkeys
- B. Sisällön monipuolisuus

Välineelliset kriteerit

4.1 Käytettävyys

- A. Helppokäyttöisyys
- B. Hallittavuus
- C. Graafinen/visuaalinen toimivuus

4.2 Esteettömyys

- A. Erilaisten käyttöympäristöjen huomioiminen
- B. Erilaisten käyttäjien huomioiminen teknisessä toteutuksessa
- C. Tekniset vaatimukset
- D. Tekninen luotettavuus

Arviointiraportti

- Arviointiraportti tehdään arviointilomaketta käyttäen
- Arviointiryhmän vetäjä vastaa raportin koostamisesta
- Raportti luovutetaan arvioinnin päätteeksi materiaalin tekijälle
- Raportin sisältämä arviointitieto julkaistaan myös hankkeen verkkosivuilla

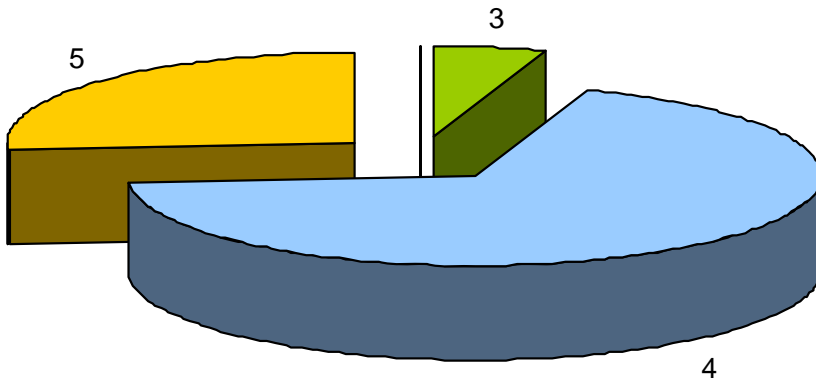
The screenshot shows a Windows Internet Explorer browser window displaying the website <http://www.refereepalvelu.fi>. The page features the Refereepalvelu logo and navigation tabs for 'Etusivu', 'Arvioidut materiaalit', and 'Arvioijat'. A search bar is present with the text 'Hae materiaaleja'. Below this, there is a banner image of a person pointing at a computer screen with the text 'Kohti laadukkaita verkko-oppimateriaaleja!'. The main content area is titled 'Klassikkogalleria' and displays a five-star rating. The text describes a project by the University of Helsinki, Kristina Institute, featuring a digital archive of feminist studies materials from 1600-1950. A sidebar on the right contains a list of links including 'Delta', 'Kallon radioloc', 'Klassikkogalle', 'Afroimpro', 'Runebergista j', 'Rahoituksen v', 'Kirjoittajan AB', 'Haastattelu int', 'tutkimusmene', 'Terveysthuo', 'kuntoutuksen', 'Reading Room', 'Tekstinhuollor', 'TVT-ajokortti', 'Vaccaj', 'VOPLA', 'Entecnet', and 'Musiihin histor'.

Kokemuksia arviointiprosessista

- Vuosina 2007 ja 2008 arvioitiin yhteensä 27 verkko-oppimateriaalia
- Sekä arvioijilta että materiaalin tekijöiltä kerättiin palaute sähköisenä kyselynä
 - haluttiin kartoittaa
 - arviointiprosessin toimivuutta
 - kriteeristön selkeyttä
 - halukkuutta toimia arvioitsijana jatkossa.
 - Palautteen perusteella arviointikriteeristöä muokattiin edelleen
 - Pääsääntöisesti saatu palaute sekä arvioijilta että materiaalin tekijöiltä oli hyvin positiivista ja rakentavaa

Arviointiprosessin toimivuus

Arviointiprosessin toimivuus
Arvosana asteikolla 1-5 (1=heikko, 5=hyvä)

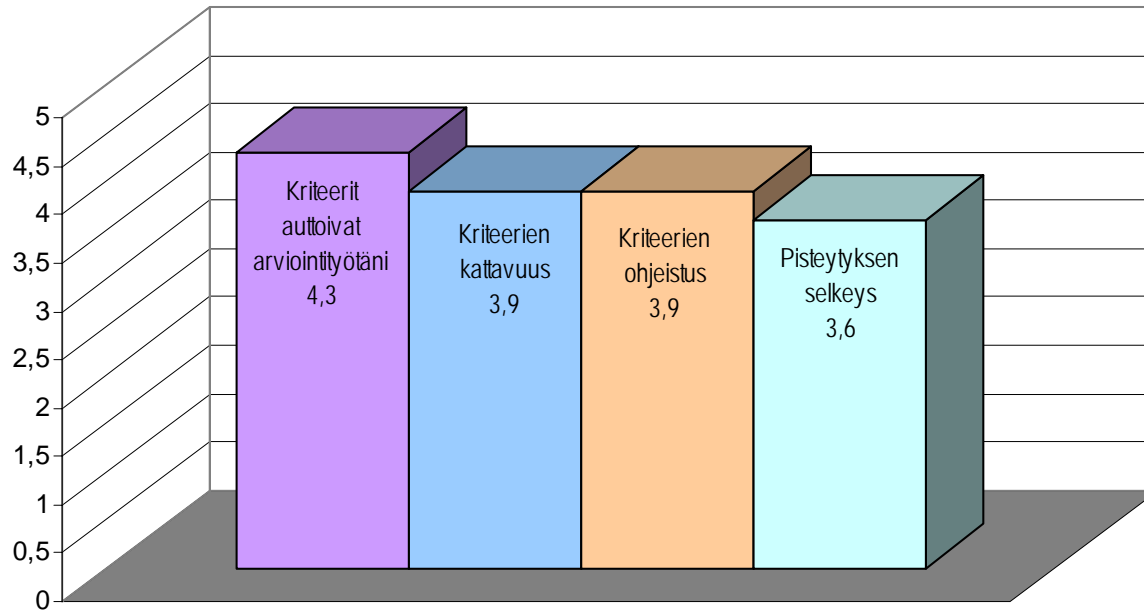
- Arviointiprosessin toimivuuden arvosanan keskiarvoksi saatiin 4,2
- Arviointiprosessi koettiin mielenkiintoiseksi, sujuvaksi ja opettavaiseksi kokemukseksi.

"Mielenkiintoinen, uusi haaste. Opettavainen myös - katson nyt opetusmateriaaleja uusin silmin itsekin".

Arvioijien palaute kriteeristöstä

Arvioitsijoiden palaute kriteeristöstä

Arvosana asteikolla 1-5 (1=heikko, 5=hyvä)

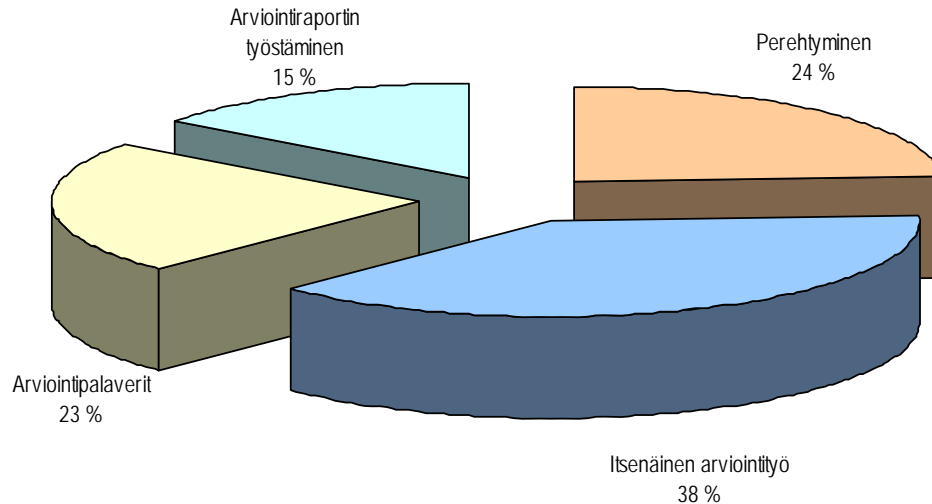
"Kysymykset olivat selkeitä ja myös niissä käytetyt kriteerit, vaikka joissakin harvoissa kohdissa saattoi olla pientä tulkinnanvaraa arvioitsijasta riippuen."

"Kriteeristö oli selkeä ja sen perusteella materiaalia oli helppo arvioida."

"Olin tyytyväinen: näiden ohjeiden ja kriteerien pohjalta työ oli helppoa."

Ajankäyttö arviointiprosessissa

Ajankäytön jakautuminen arviointiprosessissa

- Perehtyminen 2 h 37 min
- Itsenäinen arviointityö 4 h 13 min
- Arviointipalaverit 2 h 28 min
- Arviointiraportin työstäminen 1 h 37 min
- Yhteensä keskimäärin 10 h 55 min

- Valtaosa vastaajista (84,2 %) oli sitä mieltä, että arviointiin meni aikaa kohtuullisesti
- Yksikään vastaajista ei ollut sitä mieltä, että aikaa olisi mennyt aivan liian paljon tai ihan vähän
- 10,5 % koki arviointityöhön menneen aikaa melko paljon
- 5,3 % koki aikaa menneen melko vähän.

”Arviointiprosessi oli positiivinen kokemus ennen kaikkea siksi, että arviointi kattavuudestaan huolimatta ei kuormittanut liiaksi arvioitsijaa”.

Arviointiharjoitus

- Katso yhteiskäyttöisyyden kriteerejä ja arviointiohjeita oppaasta (sivut 6-7), kysy jos jokin kohta on epäselvä.
http://www.vy.fi/data/files/aor2/Refereeopas_web.pdf
- Tutustu Verkko-opetuksen laadunhallinta VOPLA-materiaaliin 10 minuutin ajan osoitteessa:
<http://www.vopla.fi>
- Arvioi VOPLA-materiaalia yhteiskäyttöisyyden näkökulmasta, anna pisteet ja kirjoita ylös kommenttisi.

Yhteiskäyttöisyyden kriteerit

1.1 Saavutettavuus

- A. Käytön vakaus
- B. Käytön avoimuus
- C. Käyttöoikeuksien kuvaaminen

1.2 Kuvaustieto

- A. Kuvaustietojen löydettävyys
- B. Metatiedot

1.3 Siirrettävyys

- A. Käytettävyys toisessa opetuskontekstissa
- B. Ohjeistus toiselle opettajalle

Arvioinnin koonti (kaikki yhdessä)

1. Kootaan pisteet ja kommentit yhteen yhteiskäyttöisyyden arvioinnista. Käytetään tähän chattia.
2. Tutustutaan materiaalin pilottiarvioinnissa saamiin kommentteihin ja pisteisiin
http://www.refereepalvelu.fi/referee_materiaali_vopla_fin.asp
3. Mitä kysymyksiä arviointiin liittyen heräsi?

Tervetuloa Refereepalveluun!

www.refereepalvelu.fi